

Zörgögelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand. 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 21. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 9

Vajjon meddig?

fog ez még így menni? Vajjon meddig sülyedhet még a gazdasági válság barometerjének higánya? Vajjon hol az a mély pont, ameddig sülyedhetünk, ahová sülyednünk kell. Quo usque tandem. — kérdezte Ciceró Catilinától, aki az állam biztonsága ellen tört. Ugyanezt kérdezhettük mi is most azoktól, akik az államok sorsát intézik és ugyanezt kérdezhettük saját államunk intézőitől is, hát meddig fog ez még így menni? Már hónapokkal ezelőtt azt hittük, hogy elérkeztünk az amnyit hangoztatott mélyponthoz. Már hónapokkal ezelőtt azt hittük, hogy eljutottunk a keserűség végére, hogy rosszabb már nem lehet. És íme, kisült, hogy még csak ezután jön a fekete leves. Szinte napról-napra sulyosbodik a helyzet, napról-napra nehezebb az élet, napról-napra több a könny és zokszó. Napról-napra fokozódik a munkanélküliség, az éhség. Julius elseje óta Kolozsvár három legnagyobb gyára szüntette be a működését, építette le a munkát, küldte el a munkásait. A gazdasági válság nyomorát pár száz munkással és éhezõ családdal sulyosbították ezzel. Lehet, hogy ezeknek a gyáraknak sem volt már más megoldásuk, elhisszük, hogy ezek a nagy vállalatok is a legnagyobb nehézséggel küzdenek, mint ahogy azt is tudjuk, hogy a profitéhes tőke nem szívesen fosztja meg magát az újabb és újabb jövedelem eshetőségeitől. De azért mégis volna néhány szavunk a leépítő gyárakhoz. Vajjon mit gondolnak, nemcsak annak a két-három gyárnak az igazgatói, hanem a tőke összes reprezentánsai, hogy helyes és észszerű politika éppen ebben a fej tetejére fordult világban, ebben az örült, vad nyomortáncban még jobban felforgatni ezt a máris imbolygó világrendet, még jobban fokozni ennek a vad táncnak a ritmusát, szaporítani az éhezõk és nyomorultak milliós légiját. Olyan megoldásforma ez, mintha a doktor a tüdőgyulladásos betegnek még jobban fokozná a lázát, erősebbnél-erősebb hevítőket adna. Mintha az volna a célja, hogy ugyanis mindegy, pusztuljon minél hamarabb a beteg. Azt a negyvenkét fokot hamar el lehet érni a gazdasági válság mai lázas állapotában. Ugy csinálnak, mint akik nem gyógyítani akarnak, hanem

minél hamarabb el akarják érni a pusztulás végét. Hát ezt hamar el fogják érni. Saját maguk alatt vágják a fát. Nagyon rossz doktorok. Ahelyett, hogy gyógyítanának, pusztítanak. Ahelyett, hogy enni adnának, éheztetnek. Mit gondolnak, mi lehet ennek a vége? Mit gondolnak, mit fog csinálni munka és kenyér nélkül a sok-sok millió állástalanul éhezõ? Hát vajjon

meddig fog menni még ez? Meddig lehet feszíteni még a hurokat? Nem mondjuk, hogy a vállalatoknak egzisztenciájuk veszélyeztetésével is gondoskodniuk kell a tisztviselõkrõl és munkásokról, de állítjuk, hogy ez a sok leépítés elsõsorban a saját sorsukat és fennmaradásukat veszélyezteti. Ennek pedig egyetlen orvosszere az volna a mai veszedelmes idõkben,

hogyha bármilyen nagy küzdelem árán is, de legalább a száraz kenyert biztosítanák részükre. Ezzel többet használnának maguknak s ennek az összekuszált társadalomnak is, mint amennyit a leépítésekkel megtakarítanak a részvényesek javára. Mert nemcsak az osztalékkal és nemcsak a mával kell törõdni, hanem a holnapal is.

Létrejött Lausanneban a német-francia jóvátételi megegyezés

Németország 3 milliárd aranymárkát fizet jóvátétel fejében

LAUSANNE. A jóvátételi konferencia vége felé a hangulat elég pesszimista volt, mindössze némi reményt az a tanácskozás, nyújtott, amit Herriot és Paul Boncour von Papen kancellárral folytatott. Herriot újból leszögezte, hogy semmiféle politikai feltételt a francia kormány nem fogadhat el. Von Papen mindazonáltal bizik, hogy a lausannei konferencia mégsem eredménytelen. Ma reggeltõl kezdve a jogi szakértõk megszakítás nélkül dolgoznak.

LAUSANNE. A helyzet még mindig nem világos. Franciaország merev álláspontja az, hogy Lausanneban elõterjesztett indítványát minden körülmények között fentartsa. A jóvátételi konferencia körében, különösen pedig a francia delegáció kebelében nagy jelentõséget tulajdonítanak az amerikai kereskedelmi kamarában elhangzott beszédnek, amely szerint az Egyesült Államok kormánya és az amerikai közvélemény teljes mértékben támogatja a francia kormány álláspontját a jóvátétel kérdésében.

PÁRIS. Az utóbbi idõben az a hír terjedt el, hogy Herriot kormánya megingott. A tegnapi parlamenti gyûlésen azonban 485 szavazattal 13 ellen bizalmat szavaztak a kormánynak. Ez pedig bizonyítja, hogy Herriot még elég szilárdan áll.

LAUSANNE. A jóvátételi konferencián tegnap délután végre létrejött a megegyezés Németország és az érdekelt hat állam között. A konferencián képviselve voltak csaknem az összes kisállamok is, úgymint: Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária stb.

Az elnök MacDonald Magyarország kiküldöttének, Walkó minisz-

ternek, aki résztvett a konferencián, maga mellett tartott fenn helyet. A megegyezés értelmében Németország a jóvátétel fejében 3 milliárd aranymárkát fog fizetni, amely jóvátételi összeg fedezetére a letett kötvények szolgálnak. E kötvények 3 év múlva kerülnek kifizetésre.

A megegyezés bevezetése politikai nyilatkozatot foglal magában, amely szerint

a konferencia már csak a történelemé.

A megegyezés létrejötte után elhatározták, hogy ma szombaton reggel 9 órakor

a konferencia teljes ülést fog tartani és ma tíz órakor lesz a megegyezés ünnepélyes aláírása.

A megegyezésrõl az összes államokat még az éjszaka folyamán értesítették.

A jóvátételi megegyezés öt részbõl áll:

1-sõ rész. Németországnak a hat

állammal szembeni jóvátételére vonatkozik.

2-ik rész. A jóvátétel keresztülvitelének módozatait foglalja magában.

3-ik rész. A keleti jóvátételekrõl szól és kimondja, hogy ezek december 15-ig egy külön bizottság által véglegesen rendezendõk.

4-ik rész. Közép- és Kelet-európa ujjaépítése. A kereskedelmi forgalom helyreállítása harmadik államokkal szemben. Segíteni a gabona árakon. E rész felhívást tartalmaz, amely felszólítja az érdekelt államokat, hogy e célra 2-2 delegátussal képviseltessék magukat a bekövetkezendõ tárgyalásokon.

5. rész. Gazdasági világkonferencia összehívása.

Németország tegnap este 10 órakor hozta tudomására a birodalom összes államainak a sorsdöntõ világeseményt, amely idõre az összes rádió felvevõállomások be voltak állítva.

Ujabb választási gyilkosság a regátban

Letartóztatták a buzai vérfürdõ rendezõit

BUCURESTI. Potarca igazságügyminiszter a mai minisztertanácson jelentést tett a buzai eseményekrõl. Rámutatott, hogy a legszigorubb intézkedéseket fogantatosította, sõt a gyilkosságok résztvevõinek letartóztatását rendelte el, az ügyészségnek pedig feladta, hogy ezt az ügyet a legrövidebb idõn belül fejezzék be.

BUCURESTI. Emanuel Dán tegnap bejelentette az ellenzéki pártok gyûlésén, hogy a kormánypárti választók ujabb gyilkosságot követtek el. A gyilkosság színhelye

a Vazlui-megyei Pasta község, ahol a liberálisok tegnap választási gyûlést tartottak.

Itt Tataru Miklós liberális kortest a nemzeti-parasztpárt kortesei agyonütötték.

Ez az utóbbi huszonnégy órán belül a második politikai gyilkosság és ha a kormány még mindig elnézõ álláspontot foglal el saját pártjával szemben, valószínû nem ez lesz az utolsó.

A belügyminiszter a buzai rendõrfõnököt és csendõrparancsnokot elhelyezte állásaikból.

Havi egymillió lejt uratt ki a kormány a kolozsvári klinikáknak

BUCURESTI. A Vajda-kormány tegnap este minisztertanácsot tartott. A minisztertanács foglalkozott a hadsereggel és az állami szállítókkal szemben fennálló adósságok törlesztésével, végül pedig a kolozsvári egyetemi klinikák továbbműködésének lehetővé tételére rendkívül hitelt engedélyezett, amit havi egy milliós részletekben fognak kiutalni.

Szabadlábra helyezték Vulpeanu nővérét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Vulpeanu Augustin bűnperével összefüggő dr. Láng-ügyben a vizsgálóbíró eddig husz tanút hallgatott ki és ma került a sor Vulpeanu Mártának, Vulpeanu Augustin nővérének a kihallgatására. Vallomása után a vizsgálóbíró a vádtanács döntésétől függetlenül szabadlábra helyezte Vulpeanu nővérét s így a hamis tanúzással vádoltak közül még csak dr. Láng van vizsgálati fogásban.

Megmérgezte magát Kardos Andor felesége

BUDAPEST. Kolozsvár színházlátogató közönsége jól emlékszik még Kardos Andorra, aki évekkal ezelőtt hosszú ideig tagja volt a kolozsvári színháznak, aztán felment Budapestre és ott nem csak mint színész, de elsősorban, mint színpadi író aratott komoly és érdemes sikereket. Több hatásos operettjét mutatták be, amelyek az összes magyarországi színpadokat bejárták. Kardosnak azonban ezek a sikerek sem hozták meg a megérdemelt anyagi jólétet, sőt gondjai egyre szaporodtak. Ehez járult, hogy az utolsó időben az utódállamokból tantiémjeit sem tudta behajtani s így anyagi helyzete napról-napra rosszabbodott. Ez a rossz anyagi helyzet keserítette el Kardos feleségét, aki különben maga is erdélyi származású asszony volt s érlette meg benne az öngyilkosság gondolatát. Tegnapelőtt este Kardosné megmérgezte magát s életveszélyes állapotban találták meg penzióbeli lakásukon. Kardosné a kihívott mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol a halállal vívódik a szerencsétlen, elkeseredett asszony.

RÁDIÓ

SZOMBAT július 9.

Bucuresti. 18: Könnyű zene. 19.10: Zenekari hangverseny. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Vegyes hangverseny. 21.45: Dales. 22.14: Zenekari hangverseny.

Budapest. 11.15: Rendőrzene. 14.05: Gramofon. 18: Gyermekrádió. 19: Budapesti koncert zenekar hangversenye. 20: Rádió posta. 20.50: Pogány tánczenekar. 21.30: Révész Béla előadása. 22: Béla Endre női énekkar hangversenye. 22.30: Három egyfelvonásos Kis Ferenc rendezésében, utána Kiss Lajos rendezésében, utána Kiss Lajos cigányzenekara.

Bécs. 18.15: Délutáni hangverseny. 20: Hans Michael Ken saját műveiből olvas fel. 20.30: Karintiai dalok. 21.30: Kétzongorás hangverseny. 22.35: Kelet-Nyugat nagy rádió potpourri.

Ma ítélnék a Chendi kapitány doktori diplomája ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. Rendkívül érdekes monstre-per tárgyaltak tegnap a városi járásbíró előtt. A napokban megírtuk, hogy a kolozsvári rendőrség egyik legképzettebb és legnépszerűbb tisztviselőjét, dr. Chendi Károly kapitányt irigyei hamis címek használatáért feljelentették az ügyészségen. Dr. Chendi kapitány három külföldi, egy fizikai, egy berlini mérnöki és egy brüsszeli doktori diplomát szerzett. Az ambiciózus, szorgalmas ember, amikor élvezhette volna erkölcsi sikereit, irigy emberek meg akarták fosztani jogos, verejtékkal szerzett tulajdonától.

A tárgyaláson huszonöt ügyvéd jelent meg önként a jogtalanul megtámadott dr. Chendi kapitány védelmére. Köztük voltak dr. Ghilesan, dr. Gherman, dr. Rosman, dr. Caba, dr. Elena Pszatu s több ismert kolozsvári ügyvéd.

Elsőnek dr. Matei Nicolae bűnügyi járásbíró dr. Chendit hallgatta ki, aki bemutatta diplomáit és a bírő, mint hiteleseket, el is fogadta őket. Utána a feljelentő következett, aki nem tudott semmi terhelőt sem felhozni a vádlott el-

len és azt a benyomást keltette, mint aki csak bérenc és nem szerzője a feljelentésnek.

A feljelentő nyilatkozata után a sorozatos védbeszédek következtek. Dr. Ghilesan és dr. Rosman kifejtették, hogy a diplomák teljesen hitelesek és olyanok, amiket semmiféle törvény el nem vehet dr. Chendi Károlytól. Azonkívül a diplomák itt Romániában is érvényesek, mert szerzett jogok és nem veszíthetők el, mert internacionálisak. — Mi történne akkor, — mondta az ügyvéd, ha valaki egy Honoluluiban szerzett diplomával jönne az országba. Ahogy az ország területére lépne, mindjárt le kellene tennie titulusát, mert nálunk a külföldön szerzett diplomák nem érvényesek.

A védbeszédek után a bírő kijelentette, hogy az ügyben ma, szombaton délelőtt fogja kihirdetni az ítéletet. Mindenki nagy érdeklődéssel várja a mai ítéletet, mely nemcsak dr. Chendi Károly ügyében dönt, hanem sok külföldi diplomával bíró romániai lakos ügyében is.

Kerítéssel vádolt méltóságos asszony

BUDAPEST. Óriási érdeklődéssel kísért sajtóper tárgyalta ma a szombathelyi büntetőtörvényszék. A sajtóper középpontjában Borsits Béla dr. kormányfőtanácsos özvegye állott, akiről Gerő Manó szombathelyi hírlapíró „Egy méltóságos asszony, mint kosaras néni” címmel cikket írt. Ez a cikk arról számolt be, hogy dr. Borsits Béláné ellen kerítés és erkölcselen merényletben való bűnrészesség miatt, volt szakácsnője és szobalánya feljelentést tettek a rendőrségen. Borsits Béláné a város főterén levő lakásában egy nap a hajnali órákba nyúló vad orgia folyt. Ennek során a vendéglátó méltóságos asszony minden földi jóval traktálta a vendégeit és mikor a hangulat tetőfokára hágott, dr. Borsits Béláné a cselédszobába vezette vendégeit. A 23 éves szakácsnő és a 16 éves feltűnően csinos szobaieány kereken visszautasították urnőjük és a vendégek félreérthetetlen magatartását és segítségért kiabáltak. Az illuminált társaság azonban ettől még jobban vérszemet kapott és erkölcselen merényletet követett el a cselédlányok ellen. A szombathelyi társadalmat valósággal konsternálta, hogy a város egyik legtekintélyesebb volt polgárának, dr. Borsits Béla kormányfőtanácsosnak, a dúsgazdag és jótékonyaságáról ismert bankigazgatónak, egyben város-

atyának özvegye olyan botrányos események középpontjába került. A város legelőkelőbb társadalmi körében mozgalom indult meg, hogy az asszonyt méltóságos címétől fosszák meg, és miután méltatlanná vált férjének másfél millió pengő örökségére is, melyet Borsits részben Szombathely városára, részben feleségére hagyott, attól szintén fosszák meg. Arra való tekintettel pedig, hogy ebben a környezetben az elzúllás veszedelme is fenn forog, nevelt leányát hatósági intervencióval el is vették tőle.

Hosszu tanácskozás után a törvényszék még furesább dolgokat is kiderített. Megállapította, hogy Borsits Béláné egy Horváth István nevű cigányzenésszel lakott egyszobában, egy ágyban aludt vele és az ilyen és ehhez hasonló jeleneteknek gyakran volt szem- és fültanuja Borsitsné kilencéves A. A. nevű nevelt lánya is. A cselédlányokat pedig állandóan erkölcselenségekre biztatta.

A valóság bizonyítása után a bíróság Gerő Manó hírlapírót felmentette a rágalmozás vádjáról és az összes költségek viselésére a kormányfőtanácsosnét kötelezték, mert a valóság bizonyítása teljes mértékben sikerült. Szombathely közönsége a legnagyobb megdöbbenéssel tárgyalja a méltóságos kosaras-néni üzenleit.

Közigazdaság

16 ezer adós kérte adóssága rendezését

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az országban eddig tizenhatezer konverziós kérvény futott be a bíróságokhoz. Ezek a kérések összesen tizenhat milliárd lej adósság rendezését igénylik. Erdélyben a következő megyék az alábbi kérésekkel szerepelnek:

Alsófehérmegye: 683.639 lej (4 kérés), Aradmegye 250 millió lej (402), Besztercemegye 52.567.313 lej (265), Brassómegye 37.393.000 lej (39), Kolozsmegye 306 millió 96.111 lej (305), Szamosmegye 135 millió (381), Hunyadmegye 68 millió 442.946 (80), Kisküküllőmegye 81.809.880 lej (142), Fogarasmegye 8.657.489 lej (39), Krassómegye 72 millió lej (80), Csikmegye 17 millió 305.924 lej (64), Udvarhelymegye 66.582.756 lej (245), Szörénymegye 13.150.868 lej (48), Szatmármegye 153 millió (383), Háromszékmegye 96.653.645 lej (221), Székelymegye 16 millió 604.385 lej (50), Máramarosmegye 35 millió 692.643 lej (182), Szilágymegye 323 millió 134.979 lej (629), Torda-megye 99 millió 71.478 lej (171).

Kedvező hírek az amerikai áru- és értéktőzsdéről. Londonba érkezett jelentések szerint a csikagói gabonátőzsdén az árak ugy a készpénz, mint a határidő ügyleteknél erősen emelkedtek. A new-yorki értéktőzsdén az angol font árfolyama megszilárdult. Ez utóbbi eredményről arra lehet következtetni, hogy az Angol Bank kamatlábának leszállítása által előidézett idegen tőke kivándorlás meg szűnt.

Magyar szakértő szervezi a török állattenyésztést. A török kormány dr. Wellmann Oszkárt, a budapesti állatorvosi főiskola rektorát kérte fel a török állattenyésztés átszervezésére. A török kormány választását Atif bey nemrég történt magyarországi látogatása mozdította elő. A magyar állattenyésztésnek ez a sikere hozzá fog járulni ahhoz, hogy a magyarországi állattenyésztők hozzájussanak a török piac-hoz.

SZÍNHÁZ — MOZI

Páris királynője. Brodsky Miklós és Harmath Imre új darabot írtak Páris királynője címmel. Első előadása a Fővárosi Operett Színházban lesz Honthy Hanna fellépésével.

Tanase színházában fog fellépni a budapesti Royal Orfeum. Érdekes színházi hírt vettünk Bukarestből. A Regina Maria színházban szereplő revütársulat igazgatója, a Kolozsváron is népszerű Tanase tiznapos vendégszereplésre hívta meg a budapesti Royal Orfeumban szereplő „Ezerjő” revütársulatot. Tanase társulata ezalatt Budapestre menne vendégszerepelni. A román színházigazgató a magyar színtársulatnak kilátásba helyez két román állami vasuti kocsit, amely Budapesttől Bukarestig vinné a társulatot és a színház folszerelését Bukarestbe, ahol az „Ezerjő” az állam vendégének tekintenek.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Független fiatal urinő komoly közepkoru uriember megértő barátságát keresi. „22 éves bar-na” jelígre a kiadoba.

Egy kis gyerek tartását elvállalom. Cím kiadoban.

Németórát jutányos áron adok. Cím a kiadoban.

Egyszoba, konyha, mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Értelmezni Szabónál. Farkas-ucca. 8. sz. Ugyanott pince is kiadó.

Géphimzést, ágynemű varrást szépen és olcsón készítek, Székelyné. Reg. Ferdinand 62 sz.

Jókarban levő olcsó gyermekkosci veszek. C. a kiadoban.

Használható kisebb jégsekretyt veszek. Cím a kiadoba.

Melyik 18 éves urileány hajlandó érdekmentes barát-nője lenni 25 éves banktisztviselőnek. Teljes című levelet „Szemer Takova” jelígre a kiadoban.

Lapelárusítókat magas jutalékkal felvesszünk!

HI RE K

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 9 szombat. Róm. kath.
Veronika. L. Prot. Luise, Ana-
tolie. Görög. Pangratie. Izr. 5 Thamus.

Jóreggelt!

Politikai párbeszéd.

— Mi az, hogy szabad választás?
— Ezt sem tudod? A választók sza-
badon választhatnak a bot és revolver
között ...

Haladás a korrall.

A választási harcokban a kortések a
bottól a revolverig haladtak. Elmultak
a régi, jó idők, amikor még hitték az
emberek, hogy ha Isten akarja, a bot
is elsül ...

Bukott nagyságok.

Aperescu marsall: Én a közömbös-
tádom, de alapjában véve nagyon ros-
szul esik, hogy nem vonulhattam fel a
hatalomra egy marsall ...

Jorga professzor: Én igaz, hogy még
mindig mérgesnek mutakozom, de alap-
jában véve szívből örövendek, hogy ki-
szabadultam a cuzavonából ...

Párbeszéd a strandon.

Önagysága (a második férjéhez): Ér-
dekes, az első férjem két o-val írta a
nevét, te pedig két t-tel írod. Kíváncsi
vagyok, milyen lesz a harmadik férjem
neve.

A második férj: Ottó ...

— **Időjárás.** A meteorológiai in-
tézis időjárásjelentése szerint vál-
tozékony idő várható helyenként
zivatarokkal. Nyugat felől kisebb
esőzessel.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Dr. Hintz Főter, dr. Halász Boes-
kai-ter, Flohr Ferenc József-ut, dr.
Nagy Fadrusz-ucca.

— **Liliom népnünpély a róm.**
kath. főgimnáziumban. A kolozs-
vári Katolikus Kör július 10-én,
vasárnap, a róm. kath. főgimná-
zium dísztermében az iparos cser-
készek és inasok felségélyezésére
nagy szabású „Liliom” népnünpé-
lyt rendez és felkéri a közönsé-
get, hogy tekintve a nemes célt,
minél nagyobb számban jelenjenek
meg. A rendező bizottság hete-
ken át tartó fáradságos munkával
olyan műsort állított össze, hogy
abban úgy az ifjuság, mint a fel-
nőttek minden tekintetben kelle-
mes szórakozást találjanak és a min-
dennapi súlyos gondoktól, hacsak
néhány órára is megszabadulnak.

— **Héttagu őrséget rendeltek a**
Sétater és Mihály-park felügyele-
tére. Hatieganu Simon rendőr-
kvesztör tegnapi rendeletével a pol-
gármesteri hivattallal egyetértően
intézkedett a városi Sétater és Sza-
mos közotti ut karbantartását ille-
toleg, ugyszintén beállított egy ut-
locsoló gépet, amely háromszor
naponként öntözni fogja az uccá-
kat és utakat. A város egy héttagu
őrséget állított fel a városi Sétater
és a Mihály-park őrzésére. Az
egyenruhás őrség arra lesz hivat-
va, hogy a park tisztántartására, a
fákra és a közerkölcsökre felügyel-
jenek.

Mabuse mester elmaradt előadása miatt pert indított egész Aranyosgyéres ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Miután
Mabuse alias Lakos ismert hipno-
tizör kolozsvári szereplésével
kapcsolatban egész sereg különbö-
ző fajtájú per került a járásbíró-
ság elé, ellenfelei elhatározták,
hogy a KKASE július 7-iki ünnepe-
lyén a hatóságok bevonásával fog-
ják leleplezni a mestert. Ez a le-
leplezés — éppen az egyik leleple-
ezni akaró elbeszélése szerint —
azért nem történt meg, mert a 40
lejjel megfizetett ébren szereplő
médiomok, neveztesen Egyed
István és Sánta Dezső, féltek, hogy
a „professzor ur” megveri őket.

A kiváló mesternek Aranyos-
gyéresen is igen érdekes „intim”
kalandban volt része. Mabuse mes-
ter ugyanis a múlt hó végén tar-
tott ott egy hipnotikus előadást, de
amennyiben az nem hozta meg a
várt anyagi sikert, viszont Gazner
szálloda tulajdonosnak 2600 lejjel
adós maradt, úgy döntött, hogy
rendezni fog egy „intim szeánszt”
és ennek a bevételéből fogja kielé-
gíteni a türelmetlen szállodást. Er-

re az „intim szeánszra” — amelyen
csak férfiak lehettek volna jelen —
hat női médium fellépését ígérte
be a mester. De hogy teljes anya-
gi sikert biztosítson magának, ívet
bocsátott ki, amelyet az előadáson
résztvenni szándékozónak alá
kellett írni, kötelezve magukat a
száz lej beléptidij minden körül-
mények között való megtérítésére.
Amíg Mabuse azon fáradozott,
hogy beszeresse a beígért „női
anyagot”. Gyéresen több férj
felesége megtudta, hogy férjeik
„intim szeánszon” való megjele-
nesre kötelezték magukat s ebből
aztán sok kellemetlen családi bot-
rány fejlődött ki. Ugyannyira,
hogy amikor a mester a napokban
átrándult Gyéresre a „női anya-
gokkal”, a legtöbb aláíró megta-
gatta úgy a megjelenést, mint a
fizetést.

A cserben hagyott professzor
végső elkeseredésében beperelte az
egész aranyosgyéresi társaságot, a
többi járásbírósgon kártérítésért.

Rendületlenül kitart példátlanul

olcsó áraival

C Z I N K

festő és vegytisztítógyára.

— **Vetés repülőgépről.** Oroszor-
szág kísérletképpen tízezer hektár-
nyi területet különféle magokkal
repülőgépről vetett be. Az ered-
mény olyan jó volt, hogy ebben az
esztendőben még legalább 100.000
hektárt vetnek be repülőgép segit-
ségével.

— **Tü szuródott a szívébe.** Tekla
Damazuk 23 éves montreali leány
varrás közben elesett s tüje a szí-
vébe furódott. Több hónapig élet-
halál között lebegett, míg végre
egy híres sebész merész műtéttel
megmentette életét. A sebész egy
vágással megnyitotta a mellett s
ujjaival huzta ki a tűt szívéből.

— **Olcsóbb lett a nemzetközi**
háló- és étkezőkocsi. A Nemzetköz-
zi Vasúti és Hálókocsi Társaság
július 1-től kezdve a háló- és étke-
zőkocsi szolgáltatnál olcsóbb díjsza-
básokat léptetett életbe. A külföl-
det érintő hálószoolgáltatnál is lé-
nyeges árcsökkentés történt. Az ét-
kezőkocsi szolgáltatnál 15—20 szá-
zalékkal csökkentették az árakat.
A tíz éven aluli gyermekek az ét-
kezőkocsiban féláron étkezhetnek.

— **Egy kiszabadult fegyenc ön-**
gyilkossága. Berta István inotai la-
kos tizenkét évvel ezelőtt feltékeny
segből megölte a feleségét, amiért
tizenötévi fegyházra ítélték. Mivel
a fegyházban jól viselte magát,
most feltételes szabadságra bocsá-
tották. Azóta hozzátartozói mind
meghaltak. Néhány napig szomo-
ruan ödögött a faluban, majd teg-
nap kiment az erdőbe és ott fel-
akasztotta magát.

— **Szimfónia az influenzáról.**
Londonból jelentik: Dr. E. Mac-
Loughlin hamiltoni (Ontario ál-
lam) zeneszerző „Influenza” című
szimfonikus költeményt írt, amely-
nek tételei az influenza tüneteit ér-
zékeltetik. Az első tételben a fafu-
vók fel- és lefelé száguldó gyors
crescendo futamai a hátgerincen
végigfutó borzongást ábrázolják. A
második tétel hosszú, kitartott ak-
korddiszsonanciái, a főfajás gyöt-
relmeinek benyomását vázolják,
majd a vonósok és az oboa olvadé-
kony dallamai hozzák az izzadás
témáját, azután az összes tünnetté-
mák hatalmas „delirium-crescen-
do”-ban egyesülnek és végül a fi-
nálé a teljesen legyengült, megvi-
selt lábbadozó beteg portréját
adja.

— **Az időközi bizottság a villa-**
mosművek ügyéről tárgyalt. Az új
időközi bizottság tegnap tanács-
ülést tartott, amelyen a folyó vá-
rosi ügyeken kívül a villamosmű-
vek ügyéről is tárgyalt. A villany-
díjak leszállítása kérdésében a ta-
nácsülés még nem hozott határo-
zatot.

— **Megszüntették az eljárást dr.**
Róth Hugónak Zomora elleni sajtó-
perében. Tegnapra volt kitűzve a
kolozsvári törvényszék II. szekció-
ján a dr. Róth Hugó—Zomora S.
János sajtóper tárgyalása. Az
ügyész kijelentette, hogy nem veszi
át a vád képviselőt s így a tör-
vényszék megszüntette az eljárást
a vádlott ujságíró ellen.

A jó hírnévnek örvendő
Majorosiné konyhája
most
Calea Regele Ferdinand 70.
Bogsza-étterem

helyiségében van.
Olcsó abona. Minden este flekken
és szombat esténként
a híres vargabéles.

— **Agyonlőtte magát, mert nem**
lett belőle nagy költő. Tegnap reg-
gel Budapesten a Bérc-ucca kör-
nyéken a szolgálatos rendőr revol-
verlövésre lett figyelmes. A hang
irányában sietve az egyik padon
egy fiatalembert talált átlőtt fejjel.
A kiszállt rendőri bizottság nem
talált nála semmiféle okmányt,
amiből meg lehetett volna állapi-
tani a személyazonosságát. Alá-
íratlan bucsulevelében azt írja,
hogy tettét azért követte el, mert
nem sikerült nagy költővé lennie.

— **Egy gazdag öregur merény-**
lete. A budapesti rendőrség letar-
tóztatta Széll Ferenc 57 éves, gaz-
dag családból származó öregurat,
aki a napokban inzultálta a kül-
ügyminisztériumban Bérczy Ru-
dolf volt bécsi konzult. A vizsgá-
lat megállapította, hogy Széll Fe-
renc esztendőök óta üldözi Bérczy
konzult, mert — rögeszméje sze-
rint — megátolta őt abban, hogy
érvényesüljön. Elmeállapotának
megfigyelése végett beszállították
az angyalföldi elmeógyógyintézet
megfigyelő osztályára.

— **Szódásüveggel verte agyon az**
anyósát. Fekete János duna-
földvári parasztgazda különböző
bankoknál kisebb-nagyobb össze-
geket vett föl. 1931. június első
napjaiban Dunaföldváron híre ter-
jedt, hogy aki a képviselőválasztá-
sok alkalmával az ellenzéki képvi-
selőjelöltre szavaz, annak a ban-
kok föl fogják mondani a kölcsönt.
Fekete Kimley ugranev év június
30-án a délutáni órákban felke-
reste anyósát és megkérte, adjon
neki nagyobb kölcsönt, hogy a
bankadósságait rendezhesse. Az
anyósa kijelentette, hogy egy kraj-
cárt sem ad kölcsön. Ebből szó-
váltás keletkezett, mire az anyós
kiutasította a házából vejét. Fe-
kete erre egy szódásüveggel fejbe-
vágta anyósát, úgyhogy az a hely-
színen kiszenvedett. Az ügyesség
Fekete Kimley Jánost szándékos
emberölés bűntettében mondotta ki
bűnösnek és ezért tizenkétévi fegy-
házbüntetéssel sújtotta. A tábla
helybenhagyta az első foku ítéletet.

— **Emberk százai ájulnak el**
Budapesten a hőségétől. A Budapes-
ten napok óta tartó kánikula sok
munkát ad a mentőknek. Naponta
átlag 50—60 esetben hívják ki
őket a város legkülönbözőbb he-
lyeire, 10—15 esetben a melegtől
rosszul lett embereknek nyujta-
nak segítséget. A balesetek egyré-
szét is a hőségétől elbágyadt em-
berek vigyázatlansága okozza. Teg-
nap a meleg miatt 68 ember lett
rosszul. Férfiak és nők vegyesen
ájulnak el az uccán vagy villa-
moson.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minő-
ségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

SPORT

SZLOVENSZKÓ VÁLOGATOTT TENNISZEZŐI MA JÁTSZANAK KOLOZSVÁR TENNISZEZŐI ELLEN

CLUJ-KOLOZSVÁR. A KAC nemzetközi tennisz-versenyének elmaradása folytán igen érdekes attrakcióban lesz része Kolozsvár közönségének. A KKE Magyar-uccai pályán ma délután Szlovenszko válogatott tenniszesei játszanak a legjobb kolozsvári versenyzőkkel. A mérkőzések igen szép küzdelmet ígérnek. A belépőjegyek árai 40 és 60 lej.

AZ UNIVERSITATEA GYŐZÖTT A ROMÁNIA-HAGGIBBOR KOMBINÁLT ELLEN VIZI. POLÓBAN

CLUJ-KOLOZSVÁR. Igen érdekes vízpoló mérkőzés színhelye volt tegnap délután a városi strand fürdő. Az Universitatea a Romania-Haggibbor kombináltjai ellen játszott barátságos mérkőzést. A mérkőzés folyamán az egyetemi csapat hatalmas fölényben volt, a Romania-Haggibbor kombinált viszont sehogysémit tudott magára találni. Az Universitatea szépen játszva 8:0 (3:0) arányban győzött. A győztes csapat legjobbjai Boitor, Török és Constantinescu voltak, míg a kombináltból Baló és Darvas játéka vált ki.

HANYATLÓ PERIÓDUSHOZ ÉRKELT A MAGYAR LABDARUGÁS

BUDAPEST. A magyar labdarugás, mely egykor annyi dicsőséget szerzett a magyar színeknek, ma már elvesztette azt a hírnevét, amitől nem olyan rég még hangosak voltak a világ sportkörei.

A magyar válogatott labdarugócsapat, melyekben még mindig nagy nevek álló technikás futballművészek vannak, elvesztette azt az eredményességet, amit a magyar sportkörök elvárnak tőle. Az utóbbi időben az osztrák, olasz és svájci válogatott mért súlyos vereséget a magyar együttesre, most újabban a Ferencváros és Újpest csapatai is vereséggel hagyták el a pályát külföldi ellenfeikkel szemben.

Nagyon sokan foglalkoztak ezzel a kérdéssel, hogy mi okozza a magyar csapatok sorozatos sikerelenségét. A vezetőemberek a rosszul megalkotott ligabajnokság rendszerében látják a hibát és úgy határoztak, hogy az ősszel a bajnokságokat új alapokra fektetik, hogy a magyar labdarugósport hanyatlását megátolják és visszaállítsák a magyar labdarugó sport régi dicsőséges hírnevét.

Eldöntetlenül végződött a német-angol Davis-cup mérkőzés. Tegnap délután a Davis-cup mérkőzések során Németország-Anglia ellen 1:1 arányban döntetlenül mérkőzött.

AZ IDŐJÁRÁS

— Mit szólsz hozzá, kéchlek, milyen meleg van ... Tegnap mách 50 fok meleg volt.

— Ó, az még nem is olyan sok, kéchlek szépen ... Egy olyan nagy váchokban, mint Kolozsvách.

Vizbefult egy tizenhét éves földész

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dancu községből jelenti a csendőrség. Az elmúlt napon a sűrű esőzéstől erősen megduzzadt és veszélyessé vált a községen keresztül folyó patakocska. Némely helyen háromnégy méter mély gödrök is keletkeztek, ahol Pop János virtuskodva fürdött barátaival. A megáradt patak helyenként rettenetesen sodort, de a hősködő fiúk azért is csak a mély sodrás vizet keresték. Közben pedig a megáradt patak víze még mindig emelkedett és egyre veszélyesebbé lett a fürdőzés. A vakmerő fürdőzők közül Pop János volt a legbátrabb. Mindig oda

ugrált, ahol örvény forgott a víz tetején. Eppen egy ilyen forgó hullámölcsérbe szökött, amikor elkapta a szédítő ár és alárántotta a kétségbeesett erővel kapálózó leányt. Az elmerülés után pillanatok múlva ismét fölbukkant Pop János és segítségért kiáltott. A segítség azonban megkésett, mert a szerencsétlen fuldokló újból elmerült és nem jött felszínre többé. Ezután hosszas keresés következett, amelynek tragikus eredménnyel járt. Pop Jánosnak már csak a hulláját emelték partra barátai. A csendőrség bevezette a nyomozást.

Hősszerelmes betörőt fogott a csendőrség

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szőregi Márton már évek óta szimpátiikus csavargója volt Bánffyújnyad községnak. Nem volt pályája, de a csavargás mindmáig 19 éves koráig tökéletesen megnyugtatta lelkiismeretét. Azonban a romantikára hajló életművész megunt a semmittevést, hát elhatározta, hogy felcsap rablólovagnak. Nagyszerű elhatározását tett követte.

Az első sötét éjszakán már be is tört a szomszéd faluba Corona Veg András gazda lakásába, mikor az nem volt otthon és szépen összeszedte az elvihető ingóságokat. Épen ki akart ugrani az ablakon, amikor a ház ura megérkezett és legfontosabb dolgának tartotta, hogy a tolvaj után iramodjon. Szőregi Márton megijedt és ledobálta a lopott holmijait. Azután hirtelen befejezte az éjszakát.

A második betörés Conas János éléskamrájába irányult, ahonnan néhány oldalas és egyéb elköltethető csekélységek vándoroltak

a besurranó tarisznyájába. De amikor az ablakmászásra került a sor, ismét megérkezett a gazda s utána rohant a menekülő tolvajnak. A szalonnák és egyéb megehetőségek is eldobálódtak, a tolvaj pedig kirohant a faluból, nyomában az üldözőkkel. A falu határában azonban egérutat nyert és eltűnt az üldözők szemel elől. A hajnal egy mezőn találta Szőregi Márton, amikor Tondi Kata, a falu szépe vizet jött meríteni a kutból. A rablólovag azonnal a lány mellett temetett s vizet kért tőle. Azután pedig csókot és ölelést követelt. Még segített is bevinni a vizet a kutból, de ennek fejében ott aludt a lány házában.

Mikor felébredt, ismét összeköltötte az elvihetőket és bucsuzás nélkül, szellem módjára távozott. Azonban hamarosan utána iramodott három csendőr és letartóztatta, majd bekisérték a csendőrségre a csavargónak születt alkalmi betörőt.

Julius 15-ére halasztották az „Ellenzék” elleni sajtóper tárgyalását

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az egész Kolozsvár közönsége által nagy érdeklődéssel kísért és a napokban befejezést nyert Hexner Béla elleni államellenes izgatási ügy bonyolalmait tegnap tárgyalta a törvényszék Ortopan tanácsa. A Hexner-per tárgyalásán Colfescu ügyész hatóság vádbeszédet mondott s ebben több helyen véleményét mondott a magyar népről, sőt több esetben támadásba ment át. A tárgyalásról Gredinár Aurél újságíró az „Ellenzék”-ben beszámolt írt, amelyet Spectator négy cikke követett. A cikk írója dr. Krenner Miklós kommentárokat fűzött a tárgyaláshoz, de főképpen Colfescu ügyész vádbeszédéről nem nyilatkozott a lap kedvezőben. Colfescu ügyész erre vádat emelt dr. Krenner Miklós, Gredinár Aurél és dr. Somodi András felelősszérkésztő ellen. Dr. Krenner államellenes izgatással vádolta, Gredinár Aurél, Colfescu szerint, rosszul adta vissza a vádbeszédet és dr. Somodi Andrást azért, mert a cikk megjelenését engedélyezte.

Az Ortopan tanácsa előtt a tegnapi tárgyalás teljesen a Hexner-per tárgyalásának képét nyújtotta. A vádat Colfescu ügyész képviselte, aki két és félórás vádbeszéd után bejelentette, hogy a tárgyalás délutáni folytatásán beszéde még két órára fog terjedni. Vádbeszédét a magyar nép eredetének fejtegetésével kezdte s azután áttért a magyar nép mentalitásának, társadalmának bírálására.

A délután 6 órára halasztott tárgyaláson Colfescu ügyész folytatta vádbeszédét. Szemelvényeket olvasott fel budapesti lapokból és bebizonyítani igyekezett, hogy a cikkek hangja azonos az „Ellenzék”-ben megjelent cikkekével és rámutatott az utóbbiakban rejlő irrederentizmusra és államellenes izgatásra. Beszéde végén kérte a vádlottakra a legsúlyosabb büntetést. Az ügyész vádbeszéde este 9 órakor ért véget, amikor a bíróság felfüggesztette a tárgyalást és a per folytatását július 15-ére tűzte ki. Julius 15-én valószínűleg már ítéletet is hoznak az „Ellenzék” elleni sajtóperben.

Megkerültek az óceánrepülő pilóták

MOSZKVA. Mattern és Griffith, a világgörűli utra startolt amerikai repülők tegnap kora hajnalban Boriszov közelében Millstől 70 kilométernyire kényszerleszállást végeztek. A kényszerleszállásnál pilóták sértetlenek maradtak.

Halálosan összeégette a klórsav

GALATI. A galaci közsénraktárban tegnap egy Buzgan nevű munkás véletlenségből eltört egy üveget, melyben klórsav volt. A klórsav ráomlott a szerencsétlen munkásra, hatalmas égési sebeket okozva. Azonnal kórházba szállították. Állapota válságos.

A Csikós kert mellett engedélyezték a szabadfürdőt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután Deleu Victor időközi bizottsági elnök, Hatieganu Simon rendőrkésztor és dr. A. T. Muresan városi tanácsos látogatást tettek a Csikós-kertben. A látogatásra azért volt szükség, mert a Szamosban fürdőző közönség állítólag károkat okozott a városnak. A bizottság megállapította, hogy tényleg történtek pusztítások a Csikós-kertben, ezért elhatározták, hogy ezt a helyet rendőri felügyelet alá helyezik és megtiltják a fürdőző közönségnek, hogy a sétány partján öltöztöt csináljon. Mivel azonban a Csikós-kert közelében levő nagygátnál a szegényebb néposztály szokott fürdeni, a bizottság ezen a helyen a fürdözést továbbra is engedélyezte.

Felmentették a jogtalan kliensszerzés vádjá alól Bocsánczy és Bányai bankmozgatókat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap tárgyalta a törvényszék I. szekciója a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank—dr. Fersigan bűnperét. A bank kényszerregezési ügyével összefüggőleg az ügyészség dr. Fersigan ügyvéd feljelentésére bűnügyi eljárást indított Bocsánczy László vezérigazgató és Bányai Károly igazgatók ellen. A vád ellenük jogtalan kliensszerzés.

A bank igazgatósága ugyanis a kényszerregezés megkérése után egy körlevelet intézett nagyobb betéteseihez, amelyben kéri őket, hogy járuljanak hozzá a kényszerregezéshez, mert ha nem, akkor teljes csőd fenyegeti a pénzintézetet. A Dragusan tanácsa előtt lefolyt tárgyaláson Bocsánczy és Bányai kijelentették, hogy a váddal ellentétben, intézkedésük a bankbetétesek érdekében történt, mert ezzel akarták elkerülni az intézet csődbejutását. Néhány tanu kihallgatása után a vádbeszéd hangzott el. Dr. Pop Jonel jogi alapon bebizonyította, hogy a vád minden alapot nélkülöz s kérte mindkét vádlott felmentését. A bíróság ügy Bocsánczyt, mint Bányait felmentette s mivel az ügyész nem felebezett, az ítélet jogerőre emelkedett.

Itt a választás!

Művészies, olcsó festés és tisztítás ruháit vigye Clujon CZINK-HEZ

Nem fog csalódni!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.